

Wzorcowe sprawozdanie finansowe
dla jednostki **małej**
sporządzone wg załącznika nr 5
Ustawy o rachunkowości
z komentarzem

wg stanu prawnego na 1 stycznia 2022 r.

wlasnafirma.biz
www.sprawozdaniefinansowe.eu
www.afkrasnica.pl
www.madg.pl

Agnieszka Kalandyk

PIBR, FCCA, Big4, UE Poznań

madg.pl | agnieszka.kalandyk@madg.pl

Izabela Kraśnicka

afkrasnica.pl | izabela.krasnicka@afkrasnica.pl

PIBR, FCCA, Big4, UE Wrocław

O autorkach

Słowem wstępu

Ta publikacja prezentuje przykładowe sprawozdanie finansowe jednostki małej sporządzone w oparciu o Ustawę o Rachunkowości. Dokument ten prezentuje zarówno wymogi informacyjne Załącznika nr 5, jak również odnosi się do możliwych do zastosowania zasad rachunkowości. Prezentowane sprawozdanie może być zastosowane dla podmiotów prowadzących działalność produkcyjną, usługową i sprzedaż detaliczną.

Publikacja została przygotowana wg stanu prawnego na 1 stycznia 2022 r. wg przepisów obowiązujących dla sprawozdania finansowego sporządzonego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. i kolejnych.

Komentarz autorów został wprowadzony w zielonych polach, aby wyjaśnić prezentację odpowiednich pozycji sprawozdania finansowego i korespondujących z nimi ujawnień w Informacji dodatkowej.

W szarych polach natomiast umieszczony jest komentarz odnoszący się do każdego sprawozdania finansowego, sporządzonego zarówno wg Załącznika nr 5, ale też wg Załącznika nr 1 oraz 4.

Niniejszy przykład został przygotowany dla spółek kapitałowych, np. spółek akcyjnych lub z ograniczoną odpowiedzialnością. Jednakże w odpowiednich miejscach dokumentu odwołujemy się do specyficznych rozwiązań obowiązujących pozostałe podmioty.

Zaprezentowany przykład stanowi wskazanie, jak można sporządzić sprawozdanie finansowe. Nie wyklucza to jednak zastosowania innych rozwiązań bądź opisów. Zarówno kształt, jak i zawartość każdego sprawozdania finansowego stanowi odpowiedzialność jednostki.

Spis treści

STRONA TYTUŁOWA	7
WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	10
1) INFORMACJE O JEDNOSTCE (PUNKT 1 z WPROWADZENIA)	10
2) WSKAZANIE CZASU TRWANIA DZIAŁALNOŚCI JEDNOSTKI (PUNKT 2 z WPROWADZENIA)	11
3) WSKAZANIE OKRESU OBJĘTEGO SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM (PUNKT 3 z WPROWADZENIA)	11
4) ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI (PUNKT 5 z WPROWADZENIA)	12
5) WAŻNIEJSZE ZASADY RACHUNKOWOŚCI (PUNKT 4 ORAZ 6 z WPROWADZENIA)	15
PODSTAWA SPORZĄDZENIA	15
WSKAZANIE ZASTOSOWANYCH UPROSZCZEŃ DLA JEDNOSTEK MAŁYCH, ZGODNIE Z ART. 3, UST. 1C ORAZ 1D USTAWY O RACHUNKOWOŚCI	17
<i>Bilans</i>	17
<i>Rachunek zysków i strat</i>	17
<i>Informacje dodatkowe</i>	17
<i>Zestawienie zmian w kapitale własnym</i>	17
<i>Rachunek przepływów pieniężnych</i>	17
<i>Sprawozdanie z działalności</i>	17
POZOSTAŁE WAŻNIEJSZE ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI	18
<i>Wartości niematerialne i prawne ("WNIP") oraz Rzeczowe aktywa trwałe ("RAT")</i>	19
<i>Inwestycje</i>	20
<i>Zapasy</i>	20
<i>Należności</i>	20
<i>Rozliczenia międzyokresowe (aktywa)</i>	20
<i>Kapitał (fundusz) własny</i>	21
<i>Zobowiązania</i>	21
<i>Rezerwy na zobowiązania</i>	22
<i>Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów na świadczenia pracownicze, w tym świadczenia emerytalne</i>	22
<i>Rozliczenia międzyokresowe (pasywa)</i>	22
USTALENIE WYNIKU FINANSOWEGO	23
INNE UPROSZCZENIA ZASTOSOWANE ZGODNIE Z USTAWĄ O RACHUNKOWOŚCI	24
SPOSÓB SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	25

BILANS	26
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	29
DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA	32
NOTA NR 1 INFORMACJE O WARTOŚCIACH NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH ORAZ O RZECZOWYCH AKTYWACH TRWAŁYCH	33
NOTA NR 2 INWESTYCJE DŁUGOTERMINOWE ORAZ POZOSTAŁE AKTYWA DŁUGOTERMINOWE	38
NOTA NR 3 WYCENA W WARTOŚCI GODZIWEJ	41
INSTRUMENTY FINANSOWE LUB SKŁADNIKI AKTYWÓW NIEBĘDĄCE INSTRUMENTAMI FINANSOWYMI WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ	42
ISTOTNE ZAŁOŻENIA PRZYJĘTE DO USTALENIA WARTOŚCI GODZIWEJ, W PRZYPADKU, GDY DANE PRZYJĘTE DO USTALENIA TEJ WARTOŚCI NIE POCHODZĄ Z AKTYWNEGO RYNKU	44
WARTOŚĆ GODZIWA WYKAZANA W BILANSIE, JAK RÓWNIEŻ ODPOWIEDNIO SKUTKI PRZESZACOWANIA WPŁYWAJĄCE NA WYNIK FINANSOWY LUB ODNIESIONE NA KAPITAŁ (FUNDUSZ) Z AKTUALIZACJI WYCENY W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM	45
POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE WYKAZYWANE JAKO KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE LUB ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	46
TABELA ZMIAN W KAPITALE (FUNDUSZU) Z AKTUALIZACJI WYCENY	46
NOTA NR 4 ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE CZYNNE KOSZTÓW FINANSOWYCH	47
NOTA NR 5 ZOBOWIĄZANIA	48
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	48
ZOBOWIĄZANIA ZABEZPIECZONE NA MAJĄTKU (DŁUGO- I KRÓTKOTERMINOWE)	49
ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE NIEWYKAZYWANE W BILANSIE	49
NOTA NR 6 UZGODNIENIE DŁUGO- I KRÓTKOTERMINOWYCH POZYCJI BILANSU	51
NOTA NR 7 ZAPASY	54
NOTA NR 8 PRZYCHODY I KOSZTY O NADZWYCZAJNEJ WARTOŚCI LUB INCYDENTALNE	55
NOTA NR 9 ZATRUDNIENIE	56
NOTA NR 10 ZALICZKI, POŻYCZKI, ZOBOWIĄZANIA ZACIĄGNIĘTE NA RZECZ OSÓB WCHODZĄCYCH W SKŁAD ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH, NADZORUJĄCYCH I ADMINISTRUJĄCYCH	57
NOTA NR 11 ISTOTNE ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM	59
NOTA NR 12 ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI	60
NOTA NR 13 PORÓWNYWALNOŚĆ DANYCH FINANSOWYCH	61
NOTA NR 14 SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE	62
NOTA NR 15 INFORMACJE O UDZIAŁACH (AKCJACH) WŁASNYCH	63
ZAŁĄCZNIK 1 KRYTERIA KLASYFIKACJI JAKO JEDNOSTKA MAŁA	68
GRUPA 1	68
GRUPA 2	69

Komentarz - wybór uproszczeń dla jednostki małej

Status jednostki małej nie jest automatyczny. Organ zatwierdzający jest zobligowany podjąć odpowiednią uchwałę, w której podejmuje decyzję o zastosowaniu każdego z możliwych uproszczeń osobno:

- [1] Czy jednostka sporządza uproszczony Bilans?
- [2] Czy jednostka sporządza uproszczony Rachunek zysków i strat?
- [3] Czy jednostka nie sporządza zestawienia Zmian w kapitale własnym?
- [4] Czy jednostka nie sporządza rachunku Przepływów pieniężnych?
- [5] Czy jednostka sporządza Informację dodatkową w sposób uproszczony?
- [6] Czy jednostka decyduje o niesporządzeniu sprawozdania z działalności?

Komentarz - organ zatwierdzający

Organ zatwierdzający to organ uprawniony do zatwierdzania sprawozdania finansowego jednostki.

[Art.3.1.7) UoR] *(organ zatwierdzający) Rozumie się przez to organ, który zgodnie z obowiązującymi jednostkę przepisami prawa, statutem, umową lub na mocy prawa własności jest uprawniony do zatwierdzania sprawozdania finansowego jednostki. W przypadku spółki osobowej, z wyjątkiem spółki komandytowo-akcyjnej, oraz spółki cywilnej przez organ zatwierdzający rozumie się jej wspólników.*

4) Założenie kontynuacji działalności (punkt 5 z Wprowadzenia)

Komentarz - kontynuacja działalności

Jedną z podstawowych zasad rachunkowości jest zasada kontynuacji działalności w okresie minimum 12 miesięcy od dnia bilansowego.

[Art.5, ust 2 UoR] *Przy stosowaniu przyjętych zasad (polityki) rachunkowości przyjmuje się założenie, że jednostka będzie kontynuowała wdającej się przewidzieć przyszłości działalność w niezmnieszonej istotnie zakresie, bez postawienia jej w stan likwidacji lub upadłości, chyba że jest to niezgodne ze stanem faktycznym lub prawnym. Ustalając zdolność jednostki do kontynuowania działalności, kierownik jednostki uwzględnia wszystkie informacje dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, dotyczące dającej się przewidzieć przyszłości, obejmującej okres nie krótszy niż jeden rok od dnia bilansowego.*

W ocenie zdolności jednostki to kontynuacji należy sprawdzić przede wszystkim, czy aktywa obrotowe są większe niż zobowiązania krótkoterminowe. Złamanie tej zasady finansowania bezpośrednio wpływa na ocenę zdolności do kontynuowania działalności i powinno być skomentowane we Wprowadzeniu do sprawozdania finansowego.

Podobnie, jeżeli spółka z.o.o. złamie warunek wynikający z art. 233 KSH odnoszący się do prawidłowej struktury kapitałów, poza wymogami formalnymi wynikającymi z Kodeksu spółek handlowych, powinna ten fakt skomentować w sprawozdaniu finansowym.

Analogicznie, jeżeli spółka wykaże ujemne kapitały i obowiązywać będą ją przepisy prawa upadłościowego, powinna odnieść się do tych okoliczności oceniając zdolność do kontynuacji działalności.

Wartości niematerialne i prawne ("WNIP") oraz Rzeczowe aktywa trwałe ("RAT")

Składniki majątku wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, a otrzymane nieodpłatnie (w darowiźnie) - według ceny rynkowej lub według wartości z umowy, jeżeli jest niższa od ceny rynkowej. Wartość tą pomniejsza się o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Amortyzacja jest dokonywana metodą liniową, przy czym okres amortyzacji uwzględnia okres ekonomicznej użyteczności RAT oraz WNIP.

Nabywane składniki majątku spełniające definicję RAT lub WNIP o wartości początkowej poniżej 5 000,00 zł są odpisywane jednorazowo w koszty amortyzacji.

Cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika majątku powiększają koszty jego ulepszenia.

Komentarz - niskocenne środki trwałe

Poziom limitu, który jednostka uzna nieistotny z punktu widzenia rozkładania kosztów amortyzacji w czasie, jest bardzo indywidualny i zależy od specyfiki danej jednostki.

W określeniu tego progu należy kierować się zasadą istotności (istotne informacje to takie, gdy ich pominięcie lub zniekształcenie może wpływać na decyzje podejmowane na ich podstawie przez użytkowników tych sprawozdań) oraz rzetelności i jasności, które są nadrzędnymi zasadami sporządzania sprawozdania finansowego.

Limity wyznaczone przez przepisy podatkowe nie zawsze są adekwatne do zastosowania dla małej jednostki. Np. jeżeli spółka handlowa ma środki trwałe o pojedynczej wartości poniżej 10 tys. zł, zgodnie z limitami podatkowymi nie wykazywałaby żadnych środków trwałych. To z kolei mogłoby nie odzwierciedlać istoty jej działalności.

[Art.8.1 UoR] *Określając zasady (politykę) rachunkowości należy zapewnić wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego jednostki, przy zachowaniu zasady ostrożności, o której mowa w art.7.2.*

Środki trwałe w budowie

Punkt 9 Środki trwałe w budowie

Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym. Dane należy podać dla całego roku, a nie tylko dla wartości na dzień bilansowy.

	2020	2019
	w PLN	w PLN
<i>Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie</i>		
<i>odsetki</i>	50 000,00	40 000,00
<i>różnice kursowe</i>	-	-
<i>pozostałe koszty wytworzenia</i>	-	-
RAZEM	50 000,00	40 000,00
z tego jeszcze nie przyjęte na środki trwałe	2 000,00	500,00

Punkt 9 Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne

Jednostka, która nie jest spółką kapitałową, spółką komandytowo-akcyjną, spółką jawną i komandytową, której wszystkimi współnikami ponoszącymi nieograniczoną odpowiedzialność są spółki kapitałowe, spółki komandytowo-akcyjne lub spółki z innych państw o podobnej do tych spółek formie prawnej może:

- [1] dokonywać odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych według zasad określonych w przepisach podatkowych
- [2] zrezygnować z zachowania zasady ostrożności przy wycenie poszczególnych składników aktywów i pasywów w zakresie tworzenia **odpisów aktualizujących wartość aktywów** oraz rezerw na znane jednostce ryzyko, grożące straty oraz skutki innych zdarzeń. W efekcie zastosowanie tego uproszczenia również ujawnienie w sprawozdaniu finansowym odnośnie środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych może być krótsze.
- [3] dokonywać kwalifikacji umów leasingu według zasad określonych w przepisach podatkowych.

Punkt 3 Wartość firmy (element wartości niematerialnych i prawnych)

Wartość firmy nie jest odrębnie wykazana na bilansie.

Wartość godziwa wykazana w bilansie, jak również odpowiednio skutki przeszacowania wpływające na wynik finansowy lub odniesione na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny w okresie sprawozdawczym

Wartość godziwa - zmiany odnoszone na kapitał z aktualizacji wyceny

Przykładem pozycji wycenianych w wartości godziwej, których zmiany odnosi się na kapitał własny (kapitał z aktualizacji wyceny), są instrumenty finansowe zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży (np. akcje notowane na aktywnym rynku).

	31 grudzień 2019			31 grudzień 2020
	w PLN			w PLN
	wartość godziwa na początek okresu (w PLN)	skutki przeszacowania odniesione w wynik finansowy (w PLN) (+)/(-)	skutki przeszacowania odniesione w kapitał z aktualizacji wyceny (w PLN) (+)/(-)	wartość godziwa na koniec (w PLN)
Instrumenty finansowe - aktywa	-	-	-	-
Długoterminowe instrumenty finansowe	-	-	-	-
Krótkoterminowe instrumenty finansowe	-	-	-	-
Instrumenty finansowe - zobowiązania	15 000,00	-5 000,00	-	10 000,00
Długoterminowe instrumenty finansowe	-	-	-	-
Krótkoterminowe instrumenty finansowe	15 000,00	-5 000,00	-	10 000,00
Składniki aktywów niebędących instrumentami finansowymi	-	-	-	-
RAZEM	15 000,00	-5 000,00	-	10 000,00